

„POKROK“ vychodí každý piatok.

Adresa pre všetky zásielky:
Dr. Pavel Blaho, lekár v Skalici
(Szokolca).Oznamy (inzeráty) účtujú sa
lavne a platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

Na celý rok 2 koruny. Na pol
roka 1 koruna. Jednotlivé čísla
v expedícii a pri zasielkach naj-
menej 20 výtiskov stojí 2 hal.Predplatné do cudzozemska 5 kor.
Bezmenne a nevyplatené dopisy
sa neprijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Predo žnami.

Už sa na poli raží belajú, vietor vlny
hádže po jačmeni, sedliaku nakuj si kosu,
chystaj sa k žatve svojej úrody.

Jak dlho sme na to čakali, koľko ná-
mah sme k tomu prestáli, než budeme
môcť kosu čiarat po úzkych našich ro-
líčkách, než budeme môcť na hrste skladať
skosené zbožie.

Poprial Boh i toho, žna cvalom sa
zblížujú; ktože bude šťastnejší od roľníka,
keď on snopy viazať, do krízov ich sta-
vať a potom na dlhom voze vo vysokej
fúre bude ich môcť viesť do stodole.

Jak blahý to pocit zať svoje zbožie,
zásobí si potravu na túhú zimu a posta-
rať sa o živnosť svojej rodiny, o živnosť
človečenstva. Či nemá smeknúť ten vysoký
pán klobúk s hlavy pred roľníkom, keď
vidí, že tento pripravuje potravu a namáha
sa, na ktorú námahu len páni budú piť
oldamáš, len oni sa budú dobre mať? Či
im nebude svedomie výčitky robiť, keď uvidia
vypotnú tvár roľníkovu, že oni tomuto
človeku berú právo, utlačujú ho kde len
môžu, trpí mu život pri jeho vznešenej
práci, že tým ho nútia, aby sa o dobúda-
nie potravín nestaral, aby utekal hľadať
šťastie preč so svojho rodiska, so svojej
pôdy.

Roľník to všetko vie — i oni to ve-
dia, — ale včul si povie: márne sú vaše
úhony na mňa, mňa príroda živí a keď tá
so mnou macošsky nenakláda, vašich vzte-
kov sa ja nebojím!

A s tým pokojne si ide so ženou
skoro rano do pola a tam pri suchom chle-
bicku a predsa spokojne, plný nádeje pra-
cuje do súmraku, veď vje pre koho pra-
cuje . . . Či ozaj vie? Či snád pre seba
pracuje? . . . Pre seba to on pripravuje,
ale predsa z toho on velice neztuční. Na
jeho zbožie čakajú i inf. Keď ho privezie
na trh, žid mu ho začne rozšipať po zemi
a vadíť sa s ním, že neni také pekné jaké
by on potreboval, že ho dostane od roľ-
níka, ktorého už do rozpakov priviedol, za
nič. Dá mu zaň pár zlatých s ktorými
ide roľník hneď poplatiť svoje podlžnosti
a vidí, že ešte ani nemá dosť. Na to sa na-
máhal, na to sa celý rok tešil, že bude
môcť žnami si zaokriť svoje podlžnosti,
ale včul i to ho sklámalo.

Ale, preč čierne myšlienky. Čo bude-
me rozmýšľať včul o takých veciach. Čo
budeme stavať do protivy dobrotu Božiu
s pánskou láskou, čo nám jedna dá, dru-
há odoberie a my sa len vždy tešme na
žna.

Podme do pola, urobme poriadok tam
a potom vraťme sa do mesta robiť poriadok;
udreť prehrňajúcemu sa židovi v našom
obyliu na ruky a pánom dať chlebiček až
nám dajú to, čo nám patrí; právo a slobodu.

Sokolské hry v Praze.

„V zdravom tele duch je zdravý.“

Od 27-ho júna do 2-ho júla trvaly národné
sokolské slávnosti v Prahe. Za starých časov
zvlášte u grékov bol hlavný cieľ štátu, aby zo
svojich mladíkov vchoval zdravých, silných
mužov, ktorých neohrozia námahy válečné, ktorí
zastať môžu svoje miesta v krvavých bitvách za
právo ľudu, za slobodu a voľnosť všetkých občanov.

Starí gréci hľadeli hlavne pri výchove, aby
mladíci telesne boli schopní bojovať so životom.
Ku tomuto cieľu boli zariadené i jejich školy, v
ktorých hlavným predmetom bol telocvik; gym-
nastika a tieto školy, kde sa mladíci hlavne ku
gymnastike učili, nazývali „gymnazion-om.“

Ale nie len vo školách dali im príležitosť
cvičiť a túžiť svoje telo, ale k cieľu tomuto za-
riaďovali všeliaké hry, závody kde i starší India
mohli závodit o palmu. Takéto závody boli tak
zvané olympské hry, kde všetci mužovia z cel-
ho grécka mohli prijsť preukázať svoju telesnú
silu a šikovnosť, kde umelci, básnici a mudrci
predostreli svoje diela, aby obecenstvo posúdilo,
ktorý zaslúži tu prednosť a úctu, v ktorej účasti-
nili každého olympského víťaza.

Tu sa stupňovala jejich národná povedo-
mosť, jejich veľkosť. Tieto závody boli tak
chýrne a vážené, že dla týchto počítali starí
gréci i roky. Tieto hry sa dialy každý štvrtý rok.

Behom časov, v stredoveku takéto hry ztra-
tily svoj význam a len stredovekí rytieri robili
závody v pevnostach k týmto podobné pri
ktorých ale mnohokrát zápasili i o životy.

Cieľ sokolských slávností v Prahe, ktoré
podobajú sa tým starovekým olympským hrám,
je povzbudiť v ľudu českom národné povedomie,
synov českých učiť privikať k ťažkostiam života,
sdružiť ich pod jeden prápor, ktorý má stáť
vždy oproti krivde a nepravosti, pod ktorým
majú sa sokoli zastať pravdy a práva ľudu, pod
ktorým majú vymáhať voľnosť a slobodu národu
českému.

Neidem opisovať tie slávnosti a tie závody,
ktoré sa vykonávaly cez tých 6 dní, bol to taký
bohatý poriad, že opisaniu len toho by treba bolo
jedny noviny. Hneď boli na cvičišti mladí soko-
lovia, hneď otuhlí mužovia, ktorí závodili so
všetkou svojou schopnosťou o palmu víťazstva,
hneď zase útle dievčata ukazovali svoje schopno-
sti v peknom telocviku a národnom tanci, hneď
celé sokolské skupiny viedly športy a hry, hneď
zase skupiny ženských odborov sokolských pre-
ukazovali svoje na cvičené hry.

Človeku, keď videl tieto rady hrdo stoja-
cích skupin sokolských, na um prišlo predstaviť si ví-
fazoslavné rady husitické, hrdinského Žižky a
Giskru, ktoré neobrožene bojovaly pod práporom
na ktorom bol kalich vymalovaný, oproti radom
cisarského vojska Zigmudového, oproti Poliakom
Nemcom a Uhrom za slobodu a vieru národa
českého. Také mohly byť asi riady týchto chrab-
rých vojvodeov, jako tie rady sokolské, ktoré
stojá na cvičišti a čakajú na započatie závodov,
jako tí čakali na započatie bitvy, v ktorej budú
môcť zahnať nepriateľské vojska, ktoré chcú im
odobrať slobodu a voľnosť.

Ó jak sa povzbudí a okreje srdce človeka,
keď vidí také riady mužov, ktorí si zaumienili
zastávať právo, pravdu, voľnosť a slobodu, jak
rád složí prísahu v srdci svojom, že i on bude
zastávať sa chudých, utlačovaných a ubiedených,
práva, voľnosti a slobody pozbavených ľudí, keď
čuje tú slavnostnú hymnu sokolskú, ktorej refrain,
milo zvučí a povzbudzuje človeka:

Dál, dále bratří k pochodu,
za práva, volnost, svobodu,
hurra, za volnost, svobodu!

Slyš polnie hlas, jak volá čas
nastoupit ku pochodu! —

V boj, kde vzpláň, vlož v ruku zbraň,
to volnosti již nový van
z tvé vlasti táhne do všech stran.

V boj, věčně dál,
nám údel rabů není dán.

Jen stůjme tam, kde děd vždy stál,
když prapor síly nad ním vlál.

Ten prapor náš zas vnukům chraň
a k boji s námi, lide vzpláň!

Dopisy.

— Skalica. Dňa 30-ho júna bolo u nás zase
divadelné predstavenie. Skalický divadelní ochot-
níci zase zabavili obecenstvo a priviedli do hluč-
ného smiechu s kusom „Jakú našiel Jakub meľu
na zlú Teklu“. Nechceme tu zase opisovať, alebo
kritizovať hru našich herecov, lebo sme už i našu
i mienku celého obecenstva vypovedali pri minulom
predstavení. Jakub bol ten istý; taký ohladno-
krevný muž ktorého ani tie najsprostepšie skutky
a najslostnejšie reči nemohli vyrušiť z jeho ned-
banlivosti. Tekla bola snád ešte väčšia dračica
jako minule; tak sa zlobila, tak sa ježila, žeby
sa niektoré zlé ženy mohli ešte učiť od nej. Spevy
boly krásne. Janík a Marienka spievali jako dve
holubice, že obecenstvo s nadšením tleskalo a
nechalo si spevy opakovať ešte raz. Marienka
(sl. J. Veselý) ani nevedela, že ju osud z tak
krásneho života fantázie privede do tak smutnej
skutočnosti, nevedela, že tak skoro raní její srdce,
že jej smrť odoberie mladíka, ktorého si vyvolila, aby
sním putovala po trnistej ceste všedného života.
Nech prijme i touto cestou našu úprimnú sústrasť.

Šmek Rosenfeld hrál veľmi dobre, dobre predstavil prefikáneho židáčka. Ondrej, Baruška a Procházka tiež hráli utešene. Taká hra, jako bola táto, zaslúži pochvalu a môže banať každý, kto nemal príležitosti, alebo nemohol prísť sa na ňu pozrieť. Po divadle sa mládež pekne zabavila, či tancem, či spevom a starším omládlo srdce, keď videli tú veselosť, tú dobrú náladu, ktorá všade panovala, tým lepšie im omládlo, lebo i sami boli veselí; rozveselili ich krásny kus a pekný spev po miestnosti sa rozliehajúci.

— **Z Podolá.** U nás sme sviatok sv. Petra a Pavla veľmi slavnostne zasvätili. Radost opanovala srdce každého veriaceho, keď sme nášho p. farára, Justina Bieličky odprevadili správou potravného spolku do gazdovského spolku, kde vyvesený bol obraz nášho milého p. farára, ktorý sme išli slavnostným spôsobom odhaliť. Obraz däl vyhotoviť náš pán kaplán Ludvik Petráš, aby i mladšie pokolenie v srdciach nosilo obraz a pamiatku nášho dobrodince, horlivého zakladateľa spolku, ktorý našu osadu, jako i okolie obohatil potravnými a úverkovými spolkami, jako i spolkami založenými ku vzdelaniu nášho slovenského ľudu. Keď sme prišli do miestnosti, podolská banda privítala pána farára pápežskou hymnou. Potom pán kaplán držal peknú reč, v ktorej nám pripomínal jeho zásluhy a poďakoval pánu farárovi za jeho otcovské staranie sa o svoj ľud. Potom prehovoril: p. notár a jeden mladík, po ktorých rečiach sa p. farár srdečne poďakoval všetkým občanom, za dôveru v nich doposiaľ skládanú a za česť k nim preukázanú. Slavnosť zakončila sa veselou záľavou.

— **Radošovce.** Keď si náš p. rektor chce svoj plat vydvihnúť u obce, vlastne u kassára, to musí 3—4 krát behať preň ako daký p. . . ek. Ba ani na tom nieť dosť; keď sa ozve pre túto neslušnosť, dostane na to podobnú odpoveď. Potom nám páni nadajú do surových sedliakov, a paničky do »chrapúnov!« Nepričiníme sa k tomu sami?

Stredoveké smýšľanie a pochopy by sa mali už raz zmeniť, žeby pravda, spravdливость a uznalivosť viedla každý náš krok, k čomu nám Pán Boh dopomôž! *Bojovník pravdy.*

BESEDNICA.

Noc v háji.

Tichá noc ľahla na háj. Predmety sa všade čerňajú a jak nočné strašidla úzkosť pôsobia v človeku. Hrobová tichosť panuje nad okolím, len kedy-tedy počuť po háji sa rozliehajúce ručanie jeleňa a blečanie zvolávajúceho srnieka.

Po úzkej cestičke medzi krovinou voľným, ale strným krokom kráča mocná postava svalovitého muža. Chvílkami sa zastaví a načúva. Zrazu zmení svoj smer a stratí sa v hustých kroch; príjde na chodník a tým sa spúšťa do doliny k bystrému potôčku.

— Tu si počkám na niektorého — vraví silný muž sám k sobe a učupiac sa ku kru, sdelá flintu s ramena a pevno stisne ju pod pažu.

Mesiace práve vyšiel a divá zver veselo si poskakujúce ide von z hája na pastvu.

— Dnes nemusím dlho čakať — prehovorí na divú zver čakajúci muž a ešte lepšie sa ukrčí pod ker, napínajúce svoj ostrý zrak do neďalekej seče.

Zo seče bystro si poskakuje rohový jeleň a opatrno všetko poprezerajúce pustí sa chodníčkom dolu k potoku. Načúva, či by nepočul človeka, lebo volajaké nebezpečenstvo. Nepočujúce nič, pokojne sa zohne ku čerstvej vodičke.

V tom sa ozve rana z flinty a jeleň bez pohnutia svalí sa na breh potoka. Muž z pod kra stane, obozre sa a s úsmevom ide k jeleňovi.

Sen.

Ach krásny sen! ach čarný sen!
Božičku moj! — o nej som snil.
O nej, o nej cárici žien,
O nej, o nej, kráľovnej vlí.
Videl som ju v čarnom jase,
Jakby anjel sletel s neba . . .
Videl som ju v plnej kráse,
Chcel som za ňou, pošla deva.
Chcel som za ňou, za ňou šiel som . . .
Bežal, letel . . . neviem kade,
Darmo! vždy len v dialke zrel som,
Srdeca mojho dietko zlaté.
Zastal-li som, zastala tiež,
Kývla ručkou, jakby riekla:
»Pod! Poď!« jako keď svetlonos
Svázda ľudí na dno pekla.
Pekla? . . . ľuha! Letim tu hľa.
Čo čujem? ach . . . smiech tichučký
A v tom cítim kolo hrdla,
Sladké jarmo mäkkej ručky.
A v tom cítim jako bije
Niečo tu na mojom srdci,
Jak spájajú sa devine
A moje rty v bozk horúci,
»Moja si už« — zarepem . . . v tom
Ztrhnem sa zo sna sklamaný,
Škoda, že tak sladko snil som,
Mne na opak sa plnia sny.

M. R.

KUPUJTE V POTRAVNOM SPOLKU!

Noviny z celého sveta.

— **Japonsko proti Anglii.** Japonci chcú v rukách mať moc nad Tichým a Indickým oceánom. Japonsko má uzavretý spolok s Angliou, dla ktorého sú posial Angličania pánni nad týmto morom. Tento spolok ale už zanedbávajú ba vedú rovno ekonomickú vojnu s Angliou. Na Tichom oceáne zničili už Japonci 6 európskych

paroplavebných línii; siedma, nachodiac sa v rukách Garrimana vyjednáva s japonskou vládou o rozpustenie línie. Japonci ani netaja, že chcú monopolisovať v svojich rukách všetok námorný obchod od Sueza na Východ. Preto si chcú nakloniť Čínu a Indiu. Indii hovoria: My veľmi sympatisujeme s vami, lebo vidíme vaše strašné polozenie. My žiadame, aby India mohla sa postaviť medzi slobodné a neodvislé asiatické štáty. Spojené štáty americké zlym okom hľadia na japonsko, bo sú už od dávna v spory jedon proti druhému. Včul sa v spojených štátoch vraj usniesli že pošlú 16 válečných lodí na Tichý oceán proti Japonsku. Japonci sa tiež zbroja. Roku 1906 vydali na armadu 52 mill. jén a na flottu 40 mill. jén, toho roku sú vypočítané vädavky na armadu 111 mill. a na flottu 82 mill. jén.

— **Volby v Haliči** sú povestné; poľskí Židia robia ich povenstnými. V Lvove dvaja židia zažalovali poslance dra. Lövensteina, že im pri voľbách vyplatil 100 K. Na výrok však neprišlo, lebo sa medzitým stránky vyrovnali. Sudea ale túto špinavú záležitosť oznámil príslušnej vrchnosti.

— **Vzbúra francúzskych vinarov** trvá ďalej, zvlášte medzi vojskom panujú nepokoje, lebo toto je pri vinohradníkoch. Predstavení obei vyzvanie vlády, aby svoje úrady nastúpily, všetci jednohlasne odopreli.

— **Do okna miesto do dver** išel v noci ospalý 58 ročný muž, J. Brichta v Prahe, omyl svoj ani nespozoroval a spadol z posehodia na dvor a veľmi sa poranil.

— **V obci Buggi** (st. Peštianská) v noci z nedele na pondelok bol spáchaný veľký zločin. Rano našli zámožného roľníka Gábora Miszli mrtvého na svojom dvore ležať, pri ňom ešte jedna sohavená mrtvola. Po pátraní dozvedeli sa, že sa uňho lupiči, v ktorých spoločnosti i on bol — čím nadobudnul svoj majetok — povadili a dvoch zabili.

— **Osudná pečienka.** V Slezsku, v obci Hermanice onemocnelo jednomu hospodárovi prasa. Tento ho zabil, aby nezdochlo, a podelil mäso so susedmi. Na druhý deň onemocnelo po-

— Desafročné zviera — prehovorí sám k sobe, prezerajúce mu rohy. Sdelá a odloží flintu, vytiahne motuzok z pod kabáta a ohne sa, aby svázal mu nohy a sodvihol si na pleco ulovenú korisť.

— Tak ty robíš? — ozve sa v tom okamžení silný hlas prichodiacieho myslivca. — No vezmi ho len, ale pójdeš so mnou, veď ti ja ukážem, čo znamená jeleňov strielať v cudzom chotári! — S tým ho chytne za pleco, jakoby mu chcel povedať »Si môj väzeň, musíš so mnou.«

Chlap z prvu odskočí, ale potom pozastaví sa a rozmýšľa, či by nebolo dobre tu nechať korisť a flintu a utiecť; alebo sa nechať zaviesť do mesta k úradom? V tom mu ale jakási myšlienka preletí v hlave; priskočí k odloženej svojej flinte a už ju upiera v prsa myslivca.

Myslivec ale vidiac nebezpečie, vzpomätá sa a prv nežby chlap namierenú do prs jeho ranu vystrelil mohol, baene chlapa kolbou tak po hlavu, že tento len nekne a bez sebavedomia rozvalí sa na breh ku svojej koristi.

— Chudiak, či za to stojí ten jeleň — prehovorí myslivec a klakne k ležiacemu chlapi, načúvajúce, či ho s úderom doopravdy zabil, alebo či len omráčil. S potešením spatrí, že tento poriadne dýcha a že len sebapovedomie stratil na chvíľku. Vytiahne z kabele flašu s dobrou pálenkou a natiera s ňou trpelivo slychy úbohého muža až tento z razu otvorí oči.

— No chvála Bohu, že už raz, — povie myslivec — či som ťa velice uderil? odpusť mi!

— Silná rana to bola, dobre namierená — zastane boľastne silný muž. — Točí sa mi ešte ustavične hlava; boli ma, jakoby sa mi rozpuknúť chcela. Smäd mám veľký.

Myslivec naleje do pohárika pálenky a podáva ju mužovi.

— Potúž sa trochu, to bude dobré proti boľasti hlave.

Tento sa napije a zamyslene klesne mu hlava zase na zem. Myslivec natrhá trávy a podostlal ju mužovi pod hlavu a chrbát.

— Odpočii si trochu, potom ťa zaviedem domov.

Muž chvíľku pokojne leží, zrazu sa poobzerá a prehovorí,

— Som ešte veľmi smadný, tá pálenka mi neodpomohla, prosím ťa pomôž mi k potoku, abych sa napil trochu vody, nevládzem sa tam sám dostať.

— Snád bude lepšie, keď ti podám v pohárčeku.

— Nie, nie, ja si príľhnem k potoku a napijem sa sám, tak to najlepšie chutná.

Myslivec chytil chlapa za rameno a pomáhal mu na nohy. Postavili sa k vode. V tom sa chlap jako bez vládné hodí na zem pochyť pri potoku ležiacu flintu a za okamih baene myslivcovi do prs.

— Hach! Pánsky otroku, nebudeš viac číhať na slobodných synov prírody. Myslíš, že tvoj úder ma nevládnym urobí, myslíš že jeleň — Báč! ozve sa rana z hústiny a už sa obá

vážlive 8 osob, ktoré to mäso jedly a jedno dievča i zomrelo.

— **I v horách nešťastie.** S Insbrucku: Minulú sobotu išli dvaja páni a jedna dáma na vrch Totenkirehl. Na ceste zastihla ich búrka tak, že nemohli ani hore ani dolu a museli na vrchu prenocovať. Rano ich našli zmrznutých. — Na vrchu Pfaffensteineu zrútili sa traja turisti, mladi študenti so skale do hĺbočiny. Silno sú ranení. — Jedna predavačka alpských kvetín pri sbieraní kvetín padla s vrchu Huterbergu i so svojim 16-ročným chlapcom. — Na vrchu Untrsbegu našli dve mrtvoly; jednej pani a jednoho chlapca.

Doporučujeme našim rodinám KOLÍNSKOU CIKORKU.

Drobné zprávy.

— **Zaopatrovanie vody robí obtiaže** mnohým našim spolkom i jednotlivcom a zvlášte posledný čas, keď hygienické, čili zdravotné predpisy o dostatku dobrej, zdravej, pitnej vody nachádzajú porozumenie vo všetkých vrstvách obyvateľstva; javí sa potrebným zariadenie riadnych, moderným požiadavkom zodpovedajúcich vodovodov, alebo zaopatrovanie praktických studničných čerpadiel, ktorými možno bez namáhania dodávať ľubovoľné množstvo vody na potrebné miesta, oproti zastaralému, obtiažnemu a dlhého času vyžadujúcemu dopravovaniu v nádobach

Prakticky zariadeným vodovodom, lebo čerpadlom môžeme dodávať vodu kamkoľvek, z miest a studní rôzne hlbokých, rozličných vzdialeností na ľubovoľné návršie a vyvieť ju až na potrebné miesta.

Pravda, že pri zariaďovaní vodovodu lebo čerpadla nútno si v prvom rade vyhľadať riadnu odbornú firmu, ktorá môže prevziať úplnú záruku za správne prevedenie. Doporučujeme tedy našim pp. čitateľom chváľne známou firmu:

zápasníci vŕajú v krve. Chlap ani dopovedať nemohol, keď ho zastihla mstiaca sa rana.

— **Nepôjdeš ani ty viac ľudí strieľať** pre jednoho jeleňa — ozve sa hlas z kroviny, a potom sa zase rozľahne hrobové ticho po doline. Len poplašenie srnky a iná divá zver uteká z lúka do sečí a ukrýva sa, jako by vedela, jaký ohavný skutok sa deje o její mäso.

— **Dnes je tomu práve päťdesiat rokov** — rozpráva mi starec šedivý shrbatý — čo som po háji chodil, tiež ťihajúce na volajákú korist, keď som počul ranu od potoka. Ponáhľal som ta a práve som prišiel k tomu, jako mysliviec ohlupa omráčil. Sám som sa zadivil nad dobrým srdcom myslivcovým, keď ho tento kriesil a pomáhal mu, jako najlepšiemu priateľovi. Nedala mi ale krv pokoja, keď som videl ohavný skutok muža mi neznámeho a pomyslieť si, žeby ma ten istý osud bol očakával, kebych sa človeku tomu ukázal, čo myslivca, natiahal som kohútek na flinte a spustil ranu na nevďačného ohlupa. Ľudia na druhý deň, keď videli dve mrtvoly pri jeleňovi, všeliaké historie rozprávali, ale o päť mesiacov na to všetci zabudli, len ja nosim smutnú rozpomienku o tom, nikomu nič nehovoriac, až včel za päťdesiat rokov cheem ulaviť duši mojej, aby nemusela takú tajnosť so sebou vziať na druhý svet. Cheem, aby to ľudia vedeli. —

Ján Vítěz, továrna na vodovody a čerpadla, v Přerově na Moravě, ktorá už dlhý rad rokov sa zaoberá výlučne stavbou vodovodov a čerpadiel a známa je všeobecne pre svoju zručnosť v oboru hydrotechnickom a pre svoju solidnosť v obsluhu pp. zákazníkov. Upozorňujeme na prospekt tejto firmy priložený k celému nákladu dnešného čísla »Pokroku« a doporučujeme ho najsažnejšie.

— **Ev. senior** senioratu nitrianskeho, vznesený p. Ľudovít Čulík sa z úradu svojho zaľakoval. Voľba nového seniora bude koncom augusta.

— **Ľudová banka** uč. spol. vo Fraštáku započala od 1. júla účinkovať.

— **Skaličká obchodná banka** bude držať dňa 14-ho júla t. r. v nedeľu o 5. hodine odpoludňa mimoriadne valne shromáždenie. Predmet shromáždenia bude doplnenie stanov. Nitrianska sedria, jakožto obchodný súd nepotvrdila jej stanovy; našla v nich tri body chybné, bár tieže stanovy obchodný súd už mnohým bankám potvrdil.

— **Schôdza ev. učiteľov nitrianskeho senioratu** bola dňa 27-ho júna v Skalici. Po peknej skúške žiakov prvej a druhej triedy, ktorí pekne odpovedali na otázky sl. učitelky o jare, o premenách prírody, o roľníckovej práci na jar a o zrasťinách a živočíchoch na jar, predniesol p. podpredseda spolku učiteľov zprávu o účinkovaní spolku a o premenách nastalých v stave učiteľskom. Vypovedal i svoje obavy o novom zákone týkajúcom sa učiteľov confessionálnych. Po tomto robili učiteľia prednášky. Zaujímavé a poučné boli prednášky o fonomimike. Schôdza sa zakončila s usnesením sa učiteľov v ďalšom jejich účinkovaní a o držaní sa na senioralnom konvente, ktorým sa vydržoval dňa 4-ho júla na Myjave.

— **Školdozorca nitriansky** na miesto Libertinyho bude Bela Takács.

— **Žňa** sa na Dolnej zemi v najväčšej miere už odbavujú I po našom okolí vidieť už rady ženeov, u nás ale započnú sa len na druhý týždeň. Dlho trvajúca zima upozdila žňa. Úrada bude stredná.

Hospodárstvo.

Hospodárska samostatnosť.

Keď chce človek byť samostatným, musí mať majetok, z ktorého môže vyžiť. Keď nemá majetku, a predsa nechce od žiadného zaviesť, musí vedieť pracovať a musí mať takú prácu, z ktorej sa živí i keby spojila sa proti nemu všetka sila ľudská s ľudskou falošnosťou. Človek, ktorý je naučený len k jednej práci, vie len v jednej dielni a či v továrni pracovať, ten samostatným byť nemôže. Fabrický delník, alebo roľnícky robotník samostatný byť nemôže a preto není pripustený do verejného života, nemôže byť tak účinný v politike, v spoločnosti, jako samostatný roľník, lebo priemyselník. Preto nemôže úradník viesť samostatnú politiku, pracovať vo verejnom živote v tom smere, jako by sa mu ľúbilo, nemôže hlásať svoje myšlienky, svoje zásady, lebo není samostatný.

A táto odvislosť tlačí jako úradníkov, tak i delníctvo a preto vidíme mnoho reptania, veľkú nespokojenosť v kruhoch tejto spoločenskej triedy. Tomuto môžeme pripisovať z čiastky i stahovanie sa ľudu, lebo samostatnosť je podmienkou voľnosti a slobody.

Ľudia si pomáhajú k tejto samostatnosti všeliakým spôsobom; sádzu do ľutrie, kupujú si losy, na ktoré by chceli vyhrať peniaze, bár pri tom musia vydať svoje isté groše a výhľad na výhru len v tej najväčšej blúznivosti môžu mať; idú do neznámeho sveta hľadať šťastie, alebo by

najradšej boli, keby im nejaký bohatý strýček poručil nejaký majetok, mohlo by to prijsť bár z Ameriky, lebo z Indie. Takéto historie čítat len v románoch a povestiach. Ani to sa veľmi nestáva, žeby nikdo našiel také peniaze, ku ktorým by sa niekto nehlásil, to by už bol pravý zázrak. Takýto spôsob nadobudnutia si majetku a s tým i samostatnosti by bol ovšem najlahčí.

Pravdepodobné je ale že pravidelná cesta k nadobudnutiu majetku je: práca, vzdelanosť a šporivosť — v iných výnimkách ani netreba hovoriť. A môže sa povedať, že kto s rozumom sa ich drží, kto posväť im všetky svoje hmotné a duševné sily i všetek čas svoj, že príde za nejaký čas k úspechu, že príde k hospodárskej samostatnosti. Není to holá fráza, alebo myšlienka, že týmto spôsobom dojde človek najskôr k samostatnosti: tisíce príkladov to dokazujú. A čo sa v nesčíselných prípadoch osvedčilo, o tom nebude žiadon pochybovať, jako ani o tom nie, že rozmarivostou, záhalkou a ľahkomyseľnosťou výndu na mizinu nielen zámožní, ale bohatí ľudia, ktorí mali šťastie dedič, vyhrať, alebo priženit sa atď.

Práca, vzdelanie a šporivosť sú zlaté bane pre každého človeka. Kto sa opre na tieto tri veci, ten nemusí ísť do Ameriky kopat zlatú rudu, ten i doma i za tých najťažších pomerov nadobudne si majetku, alebo úplnej samostatnosti hospodárskej. Takýto človek s bezpečnosťou môže podniknúť bárs aký obchod, dielňu, alebo hospodárstvo, ten na ňom neprepadne a bude on zamestnávať robotníkov a bude samostatným človekom. To je zákon prírody. Kto rozumným spôsobom vynakladá svoje sily svoj čas, ten iste vyrobí viacej, jako k živobýtiu spotrebuje a môže si robiť úspory, kto ale ukláda, ten príde k majetku. A preto rodičia, ktorí svoje dietky dobre vychovávajú priučia ich ku šporivosti, vzbudia v nich lásku ku práci a doprajú im vzdelania, nechali im to najlepšie dedičstvo, môžu byť bezpeční, že jejich dietky sa v svete nestratia, že biedou nezhytnú, že nebudú museť podlizovať sa, o prácu prosit a že nebudú museť zapreť svoje meno, svojich rodičov, svoju reč a všetky sladké rozpomienky, ktoré ich k rodisku jejich viazaly.

Rozumného vychovania môže i chudobný človek dať svojim deťom tým, keď ho dobre priučí k práci a popraje mu čítať dobré knihy, alebo keď ho dá na remeslo, a ktoré remeslo je najlepšie o tom ho učí skusenosť a názor. Mohli by sme pomenovať celý rad mužov, ktorí začali len s holou palicou a s dieravým botama idú »na vandra« a o pár rokov už sa mohli postaviť, jako samostatní mužovia a bojovať za svoje dobré presvedčenie a zastávať pravdu. A takíto za mladu veru nejedli mäso a nepili pivo, ale pri suchom chlebičku a vodičke učili sa k tomu, jako sa v budúcnosti majú stať samostatnými.

I delník dojde k samostatnosti, zná-li dobre svoju prácu. To ale ešte není dostatočné. Človek musí byť i vytrvalý v práci a nesmie si obťažovať niekedy i cez čas pracovať, len keď má z toho dobrý zisk. Ďalej musí si rozvážit, jako má vyrobené peniaze upotrebiť. Kto vždy večier ide do hospody v sobotu tam sedí celú noc a v nedeľu potrebuje i na výlety, lebo na inú zábavu peniaze, pri tom, zase presedí v hospode noc, tomu není dost ani 40 kor. týždenne, ten nikdy neprije k majetku, ten nikdy neprije k hospodárskej samostatnosti.

A samostatnosť človeka v terajšom čase je tak potrebná, že bez nej by společenstvo ľudské veľmi upádalo, lebo veľkostatkári a bohatí fabrikanti len na to smerujú, aby chudobnejší ľud pozabavili o samostatnosť, aby z neho mohli narobiť si otrokov.

A preto každý človek nech hľadá byť samostatným a nech napomáha i druhým, aby sa k samostatnosti dostali.

Telefon.

Senica — Skalica.

Hrrrrrk. — Halló!

— Kto je? Kto sa opovažuje telefonovať, keď nám už dávno náš apparát zahrdzavel?

— Ja som to, prosím p. redaktor, Stará Róska, — ako ľudia vravia senický nepolitický denník.

— Tak čo si prajete?

— Nuž, rekuže, keď máme tu v Senici od nedávna ten nový telavon — či telefon, nuž reku by som im častejšie odtelefonovala; lebo ja viem veľmi dobre roznášať telefon aj po Senici; môžu sa opýtať pani veľkomožnej B., ona im veru dosvedčí, že sa v týchto veciach vyznám, ja som jej pravá ruka, jako pri obchode tak pri roznášaní klepov?

— Tak, nedržte dlhé litánie, a povedzte čo nám vlastne chcete telefonovať; lebo také bajky mi nemusíme vedieť.

— Nech prosím ich ráča odpustiť, ale reku, však len dajaký úvod musím urobiť.

— No áno, ale ten úvod už dlho trvá, teda začnite.

— Dovoľia, prosím p. redaktor, a čo mi zato dajú, keď im budem častejšie zo Senice telefonovať?

— Čo? No, to môžete dostať — hm — dva, štyri mesiace obyčajného, alebo osem, desať štátneho väzenia — to je dľa hodnoty telefonu.

— Áha! to je pekný honorár. Ďakujem im za takú plácu, ale vedia čo, ja im budem telefonovať aj darmo, len to dajú do toho „Pokroku“ a pošlú nám do Senice pár čísiel, lebo mi ho tu neodoberáme, my tu čítame len Krajana a Obzor; a potom si tak medzi sebou roznášame noviny — ústne.

— Tak už raz povedzte, aspoň čo je u Vás nového?

— Ja ták; myslela som, rekuže už zabudnú sa na to opýtať. — Nuž najradostnejšia zpráva by bola tá, že tuším ztratíme nášho p. bašu z Kunovskej ulice. — Čo dostal v tom Prešporoku tú frčku pod nos, od toho času tu nemá už pevnej pôdy.

— To by bola radostná zpráva a ešte čo tam nového?

— Ešte jedna radostná zpráva by bola, že totiž tá naši páni už nebudú len u 48-níka kolovať, ale že budú aj remeselníkov senických organizovať a že založia nejaký Klub, kde sa budú môcť s ľudom schádzať a ho poučovať prednáškami a pod. Čo, to je radosť?

— Pravda, že by to bola radosť, ale mne sa zdá, že vy tárate len hlúposti do sveta. Inšie neviete nič?

— Teraz veru neviem.

— Tak sa choďte opýtať, nekocho a potom nám odtelefonujte.

— Už idem, najprv pôjdem k p. veľkomožnej tá bude iste niečo vedieť. Do budúceho čísla Vám iste niečo zaujímavého odtelefonujem. S Bohom.

— Budeme čakať.

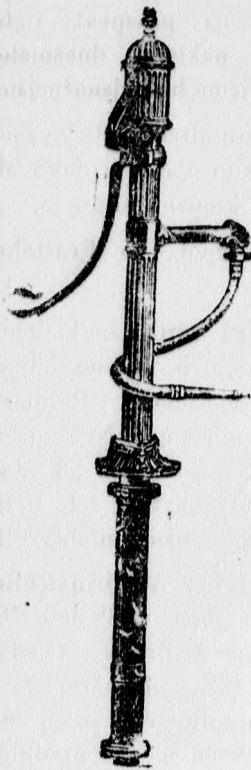
Hrrk.

OZNAM.

Dávam týmto širokému obecnstvu na známost, že moj obchod so strižným tovarom a sklárstvom od 2. júla t. r. prenesiem z rykovej ulice do dubovej ulice na Vitkovičovský dom. Uisťujúc ot. obecnstvo, že jako doteraz tak i na ďalej ho vo všetkom solídne obslúžim. Prosím by ma i na tomto novom mieste hojným odberaním mojho tovaru počtalo.

S veškerou úctou Filip Ehrenstein kupec.

VODOVODY

pre mestá, obce, verejné ústavy, villy, statky, priemysel, zárody, kúpele, zahrady, domy súkromné atd. zariaďuje čo najlepšie

Ján Vítěz

v Preerove Morava.

PUMPY

najlepšie všetkých sústav a výkonov, pevne trvanlivé. Pre pohon ručný, transmissijný, parný, vodné striekačky tiež zahradné a na hnojnicu dodáva so zárukou.

Ceny mierne.

Cenníky zadarmo.

Sklad kamien Samotových i obyčajných, kačiel na sporáky, komínové rúry atd. **Firmy Bratři Anderlove Uh. Brod** zástupca pre Skalicu a okolie **Karol Krušina**. Zbožie so zárukou! Ceny mierne!

D. Sensel.

Strojová výroba pletených punčoch v Holiči. (Ny. m.)

Shotovuje punčochy pre panie, dietky a pre pánov z bavlny a hodobávneho pletiva a síce len v prvej jakosti. Prijíma aj nadpletanie každého druhu punčoch za najľavnejšie — ceny. — Rýchle zasielanie. — Dokonalá výroba.

UPOZORNENIE! Kto by potreboval stavebné vápy, nech príde do Skalického gazdovsko potravného spolku.

Sviece kostolné

všetkých druhov

voskové a polovoskové sviečky

stolné stearinové a parašinové, hladké a krútené, biele lebo barevné, ďalej

mydlá

ku praniu a voňavé

(toiletné), všetky

v najlepšej jakosti dodáva najľavnejšie

Prvá Královohradecká cis. a král. dvornia tovareň na sviečky, mydlá a voňavky.

J. Pilnáček,

Hradec Králové, Král. České.

Založeno roku 1816.

12—52

SUKNE

polovlnené . . . po 65—70 kr. a výše.
grisetové . . . po 1 zl. 20 kr. a výše.
satenové . . . po 93 kr. a výše.
kanafasové . . . po 1 zl. 10 kr. a výše.
atlasové . . . po 1 zl. 5 kr. a výše.
klotové . . . po 2—3 zl. a výše.

a jiné tkalcov. výrobky dokirkou zasílá tkalcovna.

ADOLFA JELÍNKA v Jimramově,
(MORAVA).

Vzorky zdarma a franko.

Kdo zkusí jednou po druhé kupí zas!

Prokop Skorkovský a syn

ČISTÁ OVČÍ VLNA

OCHRANNÁ ZNÁMKA

zasílatelský dům

suken

a modních látek pro — pány i dámy —

u Humpoleci

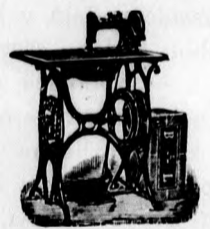
Zasílá svoje vzorníky na požádání každému ochotně franko, proti frankovanému u cizí Zásilký přes 20 korun vypla.

Ján Novomestský,

mechanik v Holiči

odporůča et. ľobecenstvu svoj hojne zásobený sklad sícieh strojov, biciklov aj hospodárskych strojov; zároveň upozorňuje, že prijíma všetky reparačuráty do jeho oboru — siahajúce.

Cenníky zdarma TELEFON

Největší tovární výroba HUDEBNÍCH NÁSTROJŮ NA MORAVĚ. JOSEFLIDLVBŘNĚ

zelný trh číslo 11

Prisežný znalec ek zem soudu v Brně.

VLASTNÍ VÝROBA TAHACÍCH HARMONIK všech druhů

Jednořadové, 2řad 3řad a chromatické harmoniky z nejlepšího materiálu a nejpřesnější práce. Ceny velmi mírné. Stejně jako uznání a díků

15—50